

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Pöytäkirja

Aika 15.02.2024 16:00 - 18:10
Lautakunta piti kokoustaun klo 17.09 - 17.16

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Mäkynen Maria	puheenjohtaja	
	Arvaja Pertti	I varapuheenjohtaja	
	Niinistö Sari	II varapuheenjohtaja	
	Rusanen Roosa	jäsen	
	Laaksonen Antti	jäsen	poistui klo 17.59 § 22 käsittelyn aikana
	Lindqvist Marko	jäsen	
	Granlund Saija	jäsen	
	Harmaala Miina	jäsen	
	Pusa Matias	jäsen	
	Kaasinen Hannu	varajäsen	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä	
	Nyström Aleks	liikuntajohtaja	poistui klo 18.10 § 23 käsittelyn jälkeen
	Maijala Lauri	teatterinjohtaja	poistui klo 18.10 § 23 käsittelyn jälkeen
	Kylkilahti Maija	intendentti	poistui klo 18.10 § 23 käsittelyn jälkeen
	Karhos Matti	kulttuuriasiainpäällikkö	poistui klo 18.10 § 23 käsittelyn jälkeen
Haverinen Pia	johtava asiantuntija		

Palmi-Felin Salla	kirjastopalvelujohtaja	poistui klo 18.10 § 23 käsittelyn jälkeen
Mikola Marja	ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori	asiantuntijaesittely klo 16.05-17.09/§ 16
Takala Terhi	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Suontama Sami	jäsen	
	Tuomi Tuulia	museonjohtaja	
	Ratia Jorma	kaupunginhallituksen edustaja	
	Vehviläinen Liisa	henkilöstön edustaja	
	Laakso Kai	henkilöstön varaedustaja	
	Saari Juuso	nuorisovaltuuston edustaja	

Valitse toimitse puolesta

Maria Mäkynen

Terhi Takala

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saija Granlund

Miina Harmaala

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 22.02.2024

Terhi Takala
valmistelusihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 14	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 15	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 16	Valtuustoaloite liittyen päihdepalvelujen sijoittamiseen ja huumetyöryhmän perustamiseen	7
§ 17	Nuorisovaltuuston edustaja ja varaedustaja hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnassavuonna 2024	15
§ 18	Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan sitovuustasojen poikkeamat	17
§ 19	Kansalliseen e-kirjastoon liittyminen	20
§ 20	Selvitys jäämistövarojen käytöstä vuonna 2023	23
§ 21	Valtionosuuksien ja -avustusten anominen ja vastuut sivistyksen palvelualueella vuonna 2024	26
§ 22	Tiedoksi merkittävät asiat	28
§ 23	Muut asiat	29
§ 24	Perillisittä kuolleen kuolinpesän omaisuuden hakeminen Lahden kaupungille (salainen)	30

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 14

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

nro 2

§ 15

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Saija Granlund ja Miina Harmaala.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 16

Valtuustoaloite liittyen päihdepalvelujen sijoittamiseen ja huumetyöryhmän perustamiseen

8498/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori Marja Mikola,
p. 044 482 6378

Päätös

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päätti antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon todeten, että valtuustoaloitteen jälkeen perustettu hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan vastuut noudattavat valtuustoaloitteessa esitetyn työryhmän tehtävät. Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta johtaa, seuraa ja arvioi ehkäisevän päihdetyön tehtävien toteutumista.

Lisäksi lautakunta päätti edellyttää

1. tiivistä seuranta ja raportointia kerran puolessa vuodessa ennaltaehkäisevän päihdetyön toimenpiteistä,
2. järjestämään lautakunnalle moniammatillisen seminaarin,
3. viranhaltijoita valmistelemaan 10 kohdan toimenpideohjelman ennalta ehkäisevästä päihdetyöstä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon.

Käsittely

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Maria Mäkynen ehdotti, että päätösehdotus muutetaan kuulumaan seuraavasti:

”Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon todeten, että valtuustoaloitteen jälkeen perustettu hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan vastuut noudattavat valtuustoaloitteessa esitetyn työryhmän tehtävät. Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta johtaa, seuraa ja arvioi ehkäisevän päihdetyön tehtävien toteutumista.

Lisäksi lautakunta edellyttää

1. tiivistä seuranta ja raportointia kerran puolessa vuodessa ennaltaehkäisevän päihdetyön toimenpiteistä,
2. järjestämään lautakunnalle moniammatillisen seminaarin,
3. viranhaltijoita valmistelevaan 10 kohdan toimenpideohjelman ennalta ehkäisevästä päihdetyöstä.”

Lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Perusteluosa

Valtuutettu Pasi Tuomaila ja 35 muuta valtuutettua 13.12.2021:

”Esitämme, että Lahden kaupunki selvittää yhteistyössä neuvotellen PHHykyn (myöhemmin toimijana uusi hyvinvointialue) ja/tai muiden mahdollisten asiaan osallisten toimijoiden kanssa, tulisiko Lahden päihdepalvelut tai ainakin osa niistä sijoittaa kauemmaksi Lahden

ydinkeskustasta niin kutsutun yhden luukun toimintaperiaatteen mukaisesti ja/tai tulisiko Lahden alueelle perustaa moniammatillinen huumetyöryhmä selvittämään ja kontrolloidusti toteuttamaan sekä seuraamaan toteutuneiden toimenpiteiden vaikutuksia (tässä aloitteessa päihhteistä puhuttaessa niillä tarkoitetaan lähinnä huumausaineita ja/tai niiden korvaushoidossa käytettäviä ja luokiteltavia lääkkeitä).”

Aloite on kokonaisuudessaan asian liitteenä.

Vastine valtuustoaloitteeseen

Lahden kaupungin sosiaali- ja terveystyöpalvelut tuotti Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä vuoden 2022 loppuun asti, minkä jälkeen sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyi Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle. Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialalta on pyydetty vastaus valtuustoaloitteeseen jo vuonna 2022. Hyvinvointikuntayhtymän lausunnossa 23.2.2022 (liitteenä) todetaan, että Lahden katukuvan rauhattomuus ja huumeongelman laajuus on tunnistettu yhtymässä. Erilaisia toimenpiteitä, jotka parantavat palveluiden saatavuutta ja monipuolistavat päihderiippuvaisten palvelukanavia ja -polkuja, on kehitetty laaja-alaisesti viime vuosien aikana.

Matalan kynnyksen päihdevastaanotto Lahden sote-keskuksessa (Harjun terveyden tuottamana) toimii osana sote-keskustoimintaa. Keväällä 2022 avattiin selviämishoitoyksikkö keskussairaalan yhteyteen. Se että, päihdepalvelut ovat kiinteä osa muuta sosiaali- ja terveydenhuoltoa, edistää moniammatillisen ja kokonaisvaltaisen avun tarjoamista asiakkaille sekä tuottaa erilaisten tukipalveluiden järjestämiseen liittyviä synergiaetuja ja parantaa työ- ja potilasturvallisuutta.

Opioidiriippuvaisten korvaushoito siirtyi Päijät-Soten omaksi erikoissairaanhoidon toiminnaksi toukokuussa 2021 ja se sijoitettiin Lahden

sote-keskukseen toukokuussa 2022, jossa sijaitsee myös Harjun terveyden tuottama päihdepäivystys ja matalan kynnyksen päihdevastaanotto. Korvaushoitopoliklinikan muutolla Lahden sote-keskukseen turvattiin se, että korvaushoidon toiminta saatiin siirrettyä muun päihdepsykiatrisen toiminnan läheisyyteen, sekä muiden poliklinikka toimintojen kanssa samaan kokonaisuuteen.

Myös asunnottomien asumispalveluja sekä päihde- ja mielenterveyspotilaiden kotiin vietäviä palveluja on kehitetty. Jalkautuvan ja etsivän päihdetyön kehittäminen jatkuu yhteistyössä Helsingin diakonissalaitoksen säätiön Tukialus-hankkeen (2022–2024) sekä Nuorten katutyö hankkeen (2023) kanssa. Tukialus-hanke tekee jalkautuvaa etsivää mielenterveys- ja päihdetyötä Lahden kaduilla. Hankkeen projektityöntekijät ja vertaistoimijat jalkautuvat Lahden kaduille arkipäivisin kohtaamaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia mielenterveys- ja päihdeongelmista sekä sairauksista kärsiviä ihmisiä. Tavoitteena on tukea ihmistä elämän ja arjenhallinnan palautumisessa, jotta hän kiinnittyy sekä pystyy hyödyntämään muita alueellisia palveluita. Vuoden 2023 loppuun mennessä kohtaamisia on ollut 4500. Tavoitteena on integroida jalkautuvan etsivän työn toimintamalli Lahden alueelle Tukialus-hankkeen päätyttyä.

Sininauha ry:n toteuttama matalan kynnyksen päivätoimintakeskus Tuulensuoja avattiin toukokuussa 2022 Launeen entisen terveysaseman tiloihin. Tuulensuoja on tavoittanut hyvin päihderiippuvaisia ja asunnottomia asiakkaita ja se on osaltaan rauhoittanut Lahden katukuvaa. Vuoden 2023 loppuun mennessä Tuulensuoja on ollut 9710 käyntiä, yksittäisiä kävijöitä 350 ja kävijöitä päivässä n. 40. Kävijöiden määrä on

noussut koko ajan. Huumeiden käyttäjien terveysneuvontapiste Jelppi muutti tammikuun 2023 alussa samaan toimipisteeseen päivätoimintakeskus Tuulensuojan kanssa.

Ehkäisevä työ on osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä, jota tehdään monella eri tasolla. Kunnan toiminnassa ehkäisevässä työssä keskitytään mahdollisuuksien luomiseen sekä ongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja tukeen. Hyvinvointialueen toiminnan ehkäisevä työ kattaa näiden lisäksi myös riskien ja haittojen ehkäisyyn sekä hoidon ja kuntoutuksen. Moniammatillinen yhteistyö korostuu päihderiippuvaisten hoidossa sekä palvelupoluissa. Tätä tehdään jo monissa eri verkostoissa ja työryhmissä, joissa on mukana myös kokemusasiantuntijoita sekä kolmannen sektorin edustajia. Liitteenä listaus ehkäisevän työn verkostoista ja työryhmistä.

Päijät-Hämeessä on vahva ehkäisevän työn alueellinen rakenne, joka tukee Lahdessa tehtävää työtä. Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toimintaohjelma 2022–2025 ohjaa Lahdessa tehtävää ehkäisevää työtä. Liitteenä koonti Lahdessa tehtävästä ehkäisevästä työstä.

Valtuustoaloitteessa pyydetään ottamaan kantaa myös monialaisen huumetyöryhmän perustamiseen. Päijät-Hämeen hyvinvointialue suhtautuu lausunnossaan 28.3.2023 (liitteenä) myönteisesti siihen, että alueella käynnistettäisiin suunnittelutyö monialaisen huumetyöryhmän perustamiseksi, jossa mukana olisivat kaikki Päijät-Hämeen kunnat ja hyvinvointialue. Hyvinvointialue pitäisi ensisijaisena alueellisen työ-ryhmän perustamista. Hyvinvointialue esittää lausunnossaan, että Lahden kaupunki toimisi valmistelutyöryhmän koollekutsujana. Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen näkemyksen mukaan uuden työryhmän perustamista, sen tavoitteita sekä tehtäviä olisi hyvä harkita tarkoin ja pohtia,

mitä uutta uusi työryhmä toisi jo aktiivisesti toimivien työryhmien ja verkostojen rinnalle. Huomioiden se, että sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu kuuluu hyvinvointialueelle ja tarkoituksena olisi valmistella alueellinen työryhmä, työryhmän valmistelu- ja vetovastuu kuuluisi hyvinvointialueelle.

Lahden kaupunginhallitus hyväksyi keskustan turvallisuussuunnitelman 4.9.2023 § 290. Turvallisuussuunnittelu on paikallista turvallisuustoimintaa, jonka tavoitteena on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa parantaa alueen asukkaiden ja muiden sidosryhmien turvallisuutta, sekä edistää paikallisen turvallisuuden tunteen kehittymistä hyvään suuntaan.

Turvallisuussuunnitelmassa keskustan alueen turvallisuutta on tarkasteltu 12 eri turvallisuusteeman kautta, joihin on mietitty vaikuttavia keinoja ja toimenpiteitä eri toimijoiden kanssa. Turvallisuussuunnitelma on toteutettu laaja-alaisessa yhteistyössä eri viranomaisten, järjestöjen, yrittäjien ja Keski-Lahden asukasyhdistyksen kanssa. Suunnitelmassa todetaan, että päävastuu ehkäisevästä päihdetyöstä kuuluu Suomessa kunnille, mutta myös hyvinvointialueiden terveys- ja sosiaalipalveluilla, poliisilla sekä järjestöillä on omat tärkeät roolinsa yhteistyössä, jota tehdään laajasti eri tahojen jokapäiväisessä työssä Lahden alueella. Verkostoyhteistyön Lahden seudulla päihteiden vastaisessa työssä eri toimijoiden välillä todetaan olevan tiivistä.

Nuorten päihteidenkäytön väheneminen ja mielenterveyden parantuminen on yksi vuoden 2024 strategian kärkihankkeista, koska kouluterveyskyselyn (2023) mukaan lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt. Lahdessa nuoret ovat entistä ahdistuneempia. Nuorten päihteiden käytön kokeileminen ja humalajuominen ovat lisääntyneet, samoin tupakointi ja sähkösavukkeiden käyttö. Kärkihankkeessa tavoitteena on vahvistaa

yhtenäisten ja vaikuttavien toimintamallien mukaista ehkäisevää työtä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja nuorisopalveluissa. Samalla varmistetaan, että ehkäisevä työ tulee osaksi yksiköiden rakenteita eli toimintaa ohjaavia suunnitelmia ja toimeenpanoa.

Yhteenvetona todetaan, että valtuustoaloitteen jättämisen jälkeen Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymässä ja sittemmin hyvinvointialueella on tehty merkittäviä muutoksia liittyen päihdepalvelujen sijoittamiseen. Päijät-Hämeessä ja Lahdessa on tehty jo pitkään alueellista ehkäisevää työtä ja ehkäisevän työn verkostot toimivat aktiivisesti. Näkemyksemme mukaan uutta kaupungin sisäistä työryhmää ei ole tarpeellista perustaa vaan Lahden kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointiryhmän tehtävänä on seurata tiiviisti ehkäisevien toimenpiteiden toteutumista. Kunnan ensisijainen tehtävä on ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö. Päihderiippuvuuksien hoito kuuluu hyvinvointialueen tehtäviin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kh: muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: ote Pia Haverinen, Marja Mikola

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite liittyen päihdepalvelujen sijoittamiseen ja huumetyöryhmän perustamiseen
- 2 PHhykyn lausunto 23.2.2022

- 3 28.3.2023_Lausunto moniammatillisen huumetyöryhmän perustamisesta Lahden alueelle
- 4 Ehkäisevää työtä Lahdessa 2022-2023
- 5 Ehkäisevän työn verkostoja ja työryhmiä v.2023
- 6 Keskustan turvallisuussuunnitelma 2023_Lahti
- 7 Kaupungin vuosiavustuksia saavien päihde- ja mielenterveysyhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö 2023

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 17

Nuorisovaltuuston edustaja ja varaedustaja hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnassa vuonna 2024

5288/00.00.01.10/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Valmistelusihteeri Pia Nordberg p. 050 383 6501

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee tiedoksi, että vuonna 2024 lautakunnan nuorisovaltuuston edustajana toimii Juuso Saari ja hänen varaedustajanaan Matias Päivä.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus päätti 29.1.2024/§ 42 asettaa nuorisovaltuuston vuosiksi 2024–2025.

Hallintosäännön 7 §:n nojalla muiden kuin 17 §:ssä mainittujen läsnäolosta ja puheoikeudesta kaupungin toimielimissä päättää asianomainen toimielin.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta on kokouksessaan 29.9.2021/19 § myöntänyt Lahden nuorisovaltuuston keskuudestaan valitsemalle edustajalle läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksissaan ei-salaisten asioiden osalta lautakunnan toimikauden ajaksi.

Lautakunta merkitsee tiedoksi lautakunnan nuorisovaltuuston edustajan ja varaedustajan, jotka nuorisovaltuusto on valinnut 18.12.2023 pidetyssä järjestäytymiskokouksessaan.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Lahden nuorisovaltuusto, edustajat, ao. palveluyksiköt

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 18

Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan sitovuustasojen poikkeamat

98/02.00.01.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntajohtaja Aleksi Nyström, puh 044 483 1794

Museonjohtaja Tuulia Tuomi, puh. 044 482 6658

Intendentti Maija Kylkilahti, puh. 050 518 4486

Teatterinjohtaja Lauri Maijala, puh. 044 483 1872

Controller Erkki Lantonen, puh. 044 790 9366

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta merkitsee tiedoksi perusteluosassa esitetyt alaistensa yksiköiden sitovuustasojen määrärahojen, tuloarvioiden ja tilikauden alijäämien poikkeamat tilinpäätöksessä 2023 sekä esittää poikkeamien hyväksyntää kaupunginhallitukselle. Lisäksi lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle poikkeamien hyväksyntää.

Perusteluosa

Sivistyksen palvelualueen sitovat määrärahat vuodelle 2023 on päätetty kaupunginvaltuuston 28.11.2022 §127 hyväksymässä talousarviossa.

Sivistyksen palvelualueen kokonaismäärärahat alittivat voimassa olevan talousarvion tilikauden tuloksen osalta 2,3 milj. euroa. Sitovuustasoittain tarkasteluna toteutui poikkeamia.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaisten yksiköiden osalta sitovuustasojen poikkeamat olivat:

liikunnan ja kulttuurin vastuualue, liikunta ja kulttuuri
määrärahan ylitys 775 080 euroa

Liikunnan ja kulttuurin vastuualueen, liikunta ja kulttuuri sitovuustason määräraha ylitti talousarvion 775 080 euroa. Ylitys koostuu pääosin energia- ja vuokratilakustannusten noususta. Sitovuustason tuloarvio ylittyi 0,3 milj. euroa, mikä osittain kattaa määrärahojen ylitystä.

liikunnan ja kulttuurin vastuualue, kaupunginmuseo
toimintakatteen ylitys 52 444 euroa

Liikunnan ja kulttuurin vastuualueen, kaupunginmuseo sitovuustason toimintakate ylitti talousarvion 52 444 euroa, mikä johtui tuloarvion lievästä alittumisesta sekä määrärahojen vähäisestä ylittymisestä yleisen kustannustason nousun johdosta.

Lahden kaupunginorkesteri
tilikauden alijäämä 212 178 euroa

Lahden kaupunginorkesterin toimintaan ja talouteen on vaikuttanut se, että asiakasmäärät eivät ole palautuneet koronapandemiaa edeltävälle tasolla, minkä vuoksi liikevaihto jäi alle tavoitteen.

Lahden kaupunginteatteri
tilikauden alijäämä 600 644 euroa

Lahden kaupunginteatterin toimintaan ja talouteen on vaikuttanut se, että asiakasmäärät eivät ole palautuneet koronapandemiaa edeltävälle tasolle, minkä vuoksi liikevaihto jäi alle tavoitteen. Toimintakuluissa ylitystä syntyi mm. henkilöstökulujen osalta, johtuen pääosin ennakoitua suuremmista vierailija- ja sijaiskuluista.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote KH valmistelua varten: Konsernipalvelut/talousoalvelut

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 19

Kansalliseen e-kirjastoon liittyminen

563/00.05.02.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kirjastopalvelujohtaja Salla Palmi-Felin, p. 050 559 4098

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää, että Lahden kaupunki liittyy kansalliseen e-kirjastoon ja solmii yhteistyösopimuksen e-kirjastopalveluiden tuottamisesta Kansalliskirjaston kanssa 15.2.2024 alkaen. Lautakunta valtuuttaa kirjastopalvelujohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Perusteluosa

Kirjaston tehtävä on edistää kirjallisuutta ja lukutaitoa myös tulevaisuudessa. Kirjastolaki velvoittaa kirjastoja tarjoamaan ajantasaiset kokoelmat käyttöön tasapuolisesti kaikille sekä tarjoamaan fyysisiä aineistoja ja sähköisten aineistojen käyttöoikeuksia. Kirjasto elää tässä ajassa ja katsoo vahvasti tulevaisuuteen. Asiakkaat ovat tottuneet käyttämään digitaalisia palveluja, joten kirjasto ei voi jäädä vain painetun kirjallisuuden jakelukanavaksi.

Kirjastojen toimintaympäristö on muuttunut ja muuttuu koko ajan mm. digitalisaation sekä kirjamarkkinan ja tekijänoikeuslainsäädännön muutoksen myötä. Tähän liittyvä työ vaatii erityistä osaamista ja asiantuntijaosaamisen keskittämistä.

Tällä hetkellä e-kirjastokokoelmia on Suomessa yli 30 ja niiden laajuus vaihtelee runsaasti. Käyttäjien ja kirjastojen työntekijöiden näkökulmasta järjestelmä on sekava, sillä eri aineistotyytit sijaitsevat erilaisilla teknisillä alustoilla. Käyttäjän täytyy nyt siirtyä palvelusta toiseen sen mukaan, haluaako hän päästä käsiksi kotimaiseen vai ulkomaiseen e- tai äänikirjaan tai kotimaiseen vai ulkomaiseen aikakauslehteen. Kuntien yhteinen e-kirjasto perustetaan, koska asiakkaille halutaan tarjota nykyistä paremmin toimivat e-kirjastopalvelut. Uudessa e-kirjastossa on vain yksi tekninen alusta, josta kaikki aineistot löytyvät.

Jatkossa e-kirjastopalvelut tuotetaan valtakunnallisena yhteistyönä. Työtä koordinoi Kansalliskirjaston e-kirjastoyksikkö, joka toimii tiiviissä yhteistyössä kuntien ja niiden kirjastojen kanssa. Kunnat rahoittavat e-kirjastopalvelut jatkossakin, kuten ne tälläkin hetkellä rahoittavat.

Tällä hetkellä e-kirjastopalvelut tuotetaan pääasiassa kirjastokimppojen alueellisena yhteistyönä. Kun e-kirjastopalvelut tuotetaan yhteisesti koko Suomen tasolla, on se kustannustehokkaampaa ja lainattavasta kokoelmasta saadaan laajempi ja monipuolisempi.

Kirjastoilla on tärkeä tehtävä yksilöllisten perusoikeuksien toteuttajana.

Kirjastot edistävät väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kyse on ihmisten sivistyksellisten perusoikeuksien ydinalueesta.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

-

Liitteet

8 e-kirjasto-paattajapaketti-versio2

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 20

Selvitys jäämistövarojen käytöstä vuonna 2023

558/02.04.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen, p. 044 482 0590

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää merkitä tiedoksi selvityksen jäämistövarojen käytöstä vuonna 2023.

Perusteluosa

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan tehtävänä on Lahden kaupungin hallintosäännön (yhteiset talousasiat) mukaisesti hakea ja ottaa vastaan Valtiokonttorilta perillisittä kuolleitten lahtelaisten kuolinpesän varoja. Varat tulee käyttää sosiaaliseen tai kulttuuriin liittyvään käyttötarpeeseen. Lautakunta ottaa myös vastaan sille testamentattuja perintöjä. Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta antaa varojen hoitoa koskevia ohjeita alaisensa yksikön osalta, jollei testamentissa tai lahjakirjassa ole toisin määrätty tai valtuusto muuta päättänyt.

Jäämistöt ovat talousarvion ulkopuolisia varoja. Lautakunnalle tuodaan tiedoksi vuosittain selvitys jäämistöjen käytöstä. Jäämistövaroja on

myönnetty lahtelaisten lasten, nuorten, aikuisten ja ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden sekä osallisuuden edistämistyöhön.

Jäämistövaroilla on tuettu muun muassa erilaisia tapahtumia ja hankkeita, yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaa, ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä sekä hyvinvointi- ja osallisuustyötä. Tuettava toiminta on vahvistanut eri ikäisten kuntalaisten osallisuutta ja vertaistuen mahdollisuutta. Jäämistövaroilla on myös mahdollistettu yhdistysten/yhteisöjen toimintoja, jotka vahvistavat kuntalaisten sosiaalisia, fyysisiä ja psyykkisiä voimavaroja ja vähentävät yksinäisyyttä esim. kohtaamispaikat. Kaupunki on useassa hankkeessa yhteistyökumppanina, mikä osaltaan edistää hanke- ja avustusrahoituksen saamista Lahden seudulle esim. STEA:n rahoitus.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta on myöntänyt vuodelle 2023 avustusta muun muassa Homepage ry:lle, Yhteisökärpänen-hankkeelle, Walkers Lahti – hankkeelle, senioreiden digilukutaitoprojektille ja Lahden Klubitalon toimintaan.

Kaupunki hakee jäämistöjä kokonaisuudessaan, mutta valtiokonttori on päätöksissään pidättänyt osan rahavaroista valtiolle sekä mahdollisille läheisille ja jäämistöjen kiinteistöjä sekä maaomaisuutta on luovutettu myös niiden sijaintikunnille.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnalla on tuloja ja varoja yhteensä 46 jäämistöstä. Jäämistöjen tulot tai tuloutukset ovat olleet 1 373 163,32 euroa vuonna 2023 ja käyttö on ollut 640 390,07 euroa. Vuonna 2023 Valtiokonttorilta tuli 10 jäämistöä haettavaksi (vuonna 2022 kolme). Vuoden 2023 lopussa jäämistövaroja oli yhteensä 2 403 674,69 euroa.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Jäämistövarat, niiden lisäykset ja käyttö vuonna 2023 sekä loppusaldo
31.12.2023 on esitetty liitteessä (liite on salainen, peruste JulKL 24.1 § 23
kohta)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Pia Haverinen, Päivi Pitkänen, Heikki Turunen, Jenny Kaltto, Sanna
Laitinen, Ella Kansanniva, talouspalvelut/controllerpalvelut

Liitteet

9 Ei-julkinen asiakirja

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 21

Valtionosuuksien ja -avustusten anomien ja vastuut sivistyksen palvelualueella vuonna 2024

593/02.02.00.04/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee tiedoksi vuoden 2024 valtionosuuksia ja avustuksia koskevan luettelon.

Perusteluosa

Hallintosäännön 41 §:n mukaan vastuu valtionosuuksien anomisesta ja niiden toteutumisen tarkkailusta on ao. toiminnasta vastaavalla toimielimellä tai johtosäännössä määrättyllä muulla viranomaisella, jonka on lähetettävä konsernipalveluille tiedoksi jäljennös anomuksesta ja valtion viranomaisen siihen antamasta päätöksestä.

Vastuu valtionapujen anomisesta ja tarkkailusta on ao. toiminnasta vastaavalla lautakunnalla tai muulla viranomaisella siten, kuin hallintosäännön yhteiset talousasiat päätösvaltataulukossa sekä

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

erillissäännöissä tai toimintasäännöissä on määrätty (vuoden 2024
talousarvion toimenpano-ohjeet/kh 4.12.2023).

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

10 Määräaikaluetelot_orkesteri_teatteeri_museo 2024

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 22

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ajalta
1.1.–31.12.2023

- lautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalla 18.1.–
8.2.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 23

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 24

Perillisittä kuolleen kuolinpesän omaisuuden hakeminen Lahden kaupungille (salainen)

567/02.04.00.00/2024

Asia käsiteltiin salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 § 1 momentin kohta 23.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 20, § 21, § 22, § 23

nro 2

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 19, § 24

nro 2

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,

Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.